Verkennend Ecologisch Onderzoek

Tentweg 12 & 14 te Stolwijk

Watersnip-rapport 12A050

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Tentweg 12 & 14 te Stolwijk
Status rapport	Eindrapport
Projectnummer	12A050
Datum uitgave	November 2012
Samenstellers	Marianne Heijkoop, adviseur Watersnip Advies
	Sanne Hof, adviseur Watersnip Advies
	John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Gereformeerde Gemeente Stolwijk
	p/a Benedenkerkseweg 131
	2821 LC Stolwijk
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. A. van der Smit

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 7

2 TOETSINGSKADER 9

2.1 LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING 9
2.1.1 Flora- en Faunawet 9
2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998 10
2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) 10
2.2 PROVINCIAAL BELEID 11
2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997) 11

3 LOCATIEBESCHRIJVING 13

3.1 HUIDIGE SITUATIE 13
3.2 PLANNEN 13

4 ECOLOGISCH ONDERZOEK 15

4.1 METHODE 15
4.2 FLORA 15
4.3 FAUNA 15
4.3.1 Vogels 15
4.3.2 Amfibieën 16
4.3.3 Zoogdieren 16
4.3.4 Vleermuizen 16
4.3.5 Reptielen 17
4.3.6 Overige soorten 17

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 19

5.1 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 19
5.2 ALGEMENE ZORGPLICHT 20

6 BRONNEN 21

1 Inleiding

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Stolwijk is voornemens een nieuwe gemeenschapszaal te realiseren naast het bestaande kerkgebouw. Hiervoor zal de bestaande bebouwing aan de Tentweg nummer 12 en 14 afgebroken worden. In dit kader is een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

In oktober 2012 heeft een gekwalificeerd medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:
- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet

nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet. De NB-wet regelt de bescherming van Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied, 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein', bevindt zich op ongeveer 5 km ten noorden van het plangebied. Vanwege de afstand tot het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op deze Natura2000-gebieden.

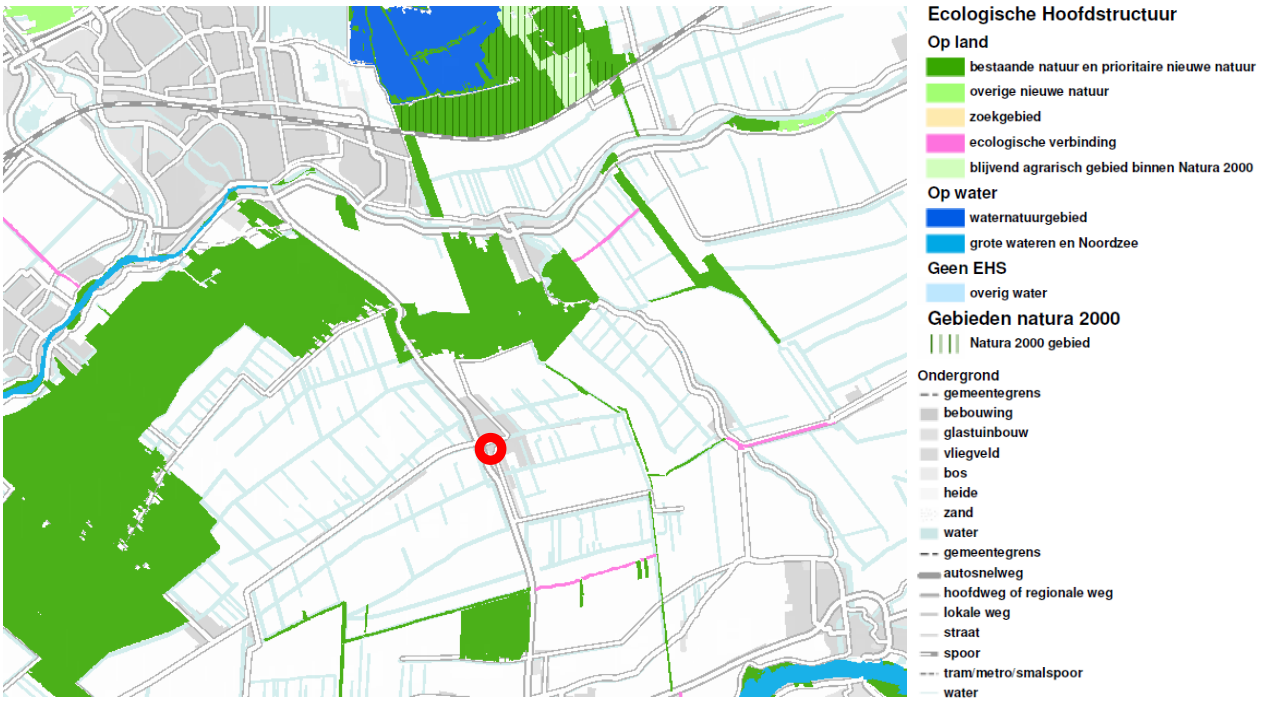
Doelsoorten van het gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend. Het plangebied ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten. De doelsoorten komen binnen het plangebied echter niet voor. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Stolwijk en is ongeschikt voor de doelsoorten. Negatieve effecten op de doelsoorten van het Natura2000-gebied zijn derhalve niet aan de orde.

2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en verder uitgewerkt in Spelregels EHS (2007). Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies de EHS. Provinciale ecologische verbindingszones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland (1998)'.

Rond het plangebied liggen verschillende gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (Figuur 1). Ten noorden van het plangebied ligt een EHS-gebied (bestaande natuur en prioritaire nieuwe natuur). Ten zuiden van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Bergambacht-West'. Ten westen van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Het Beijersche'. Daarnaast liggen rond het plangebied verschillende ecologische verbindingszones. De genoemde EHS-gebieden en ecologische verbindingszones liggen op

meer dan 1,5 km van het plangebied en zullen daarom geen schade ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Figuur 1: Ecologische Hoofdstructuur in de directe omgeving van het plangebied (Bron: http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS)

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

Het plangebied wordt in de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland deel aangeduid als 'Stads- en dorpsgebied'.

De beleidsregel 'Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)' is in 2011 geactualiseerd. De herziening van de beleidsregel is in voorbereiding en zal in 2012 worden uitgewerkt en toegelicht in de herziene provinciale beleidsregel 'Compensatie Natuur, Recreatie en landschap Zuid-Holland' (2012).
In het nieuwe compensatiebeginsel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

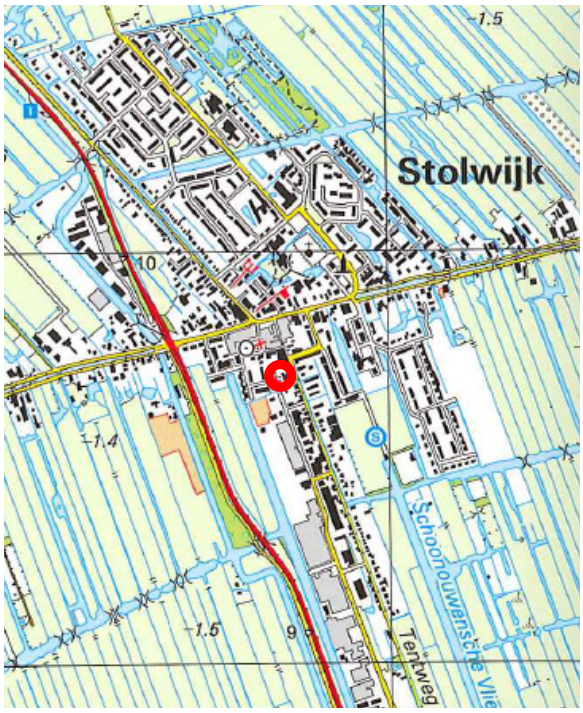
- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden in de Zuidvleugel;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten worden niet meer genoemd in het compensatiebeginsel.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten: 112-442.
Binnen het plangebied staan een oude, uit IJsselsteentjes opgetrokken woning met klokgevel (Tentweg 12) en een opslagruimte annex woning (Tentweg 14). Het plangebied is voor het grootste gedeelte verhard.

Figuur 2: Ligging plangebied

3.2 Plannen

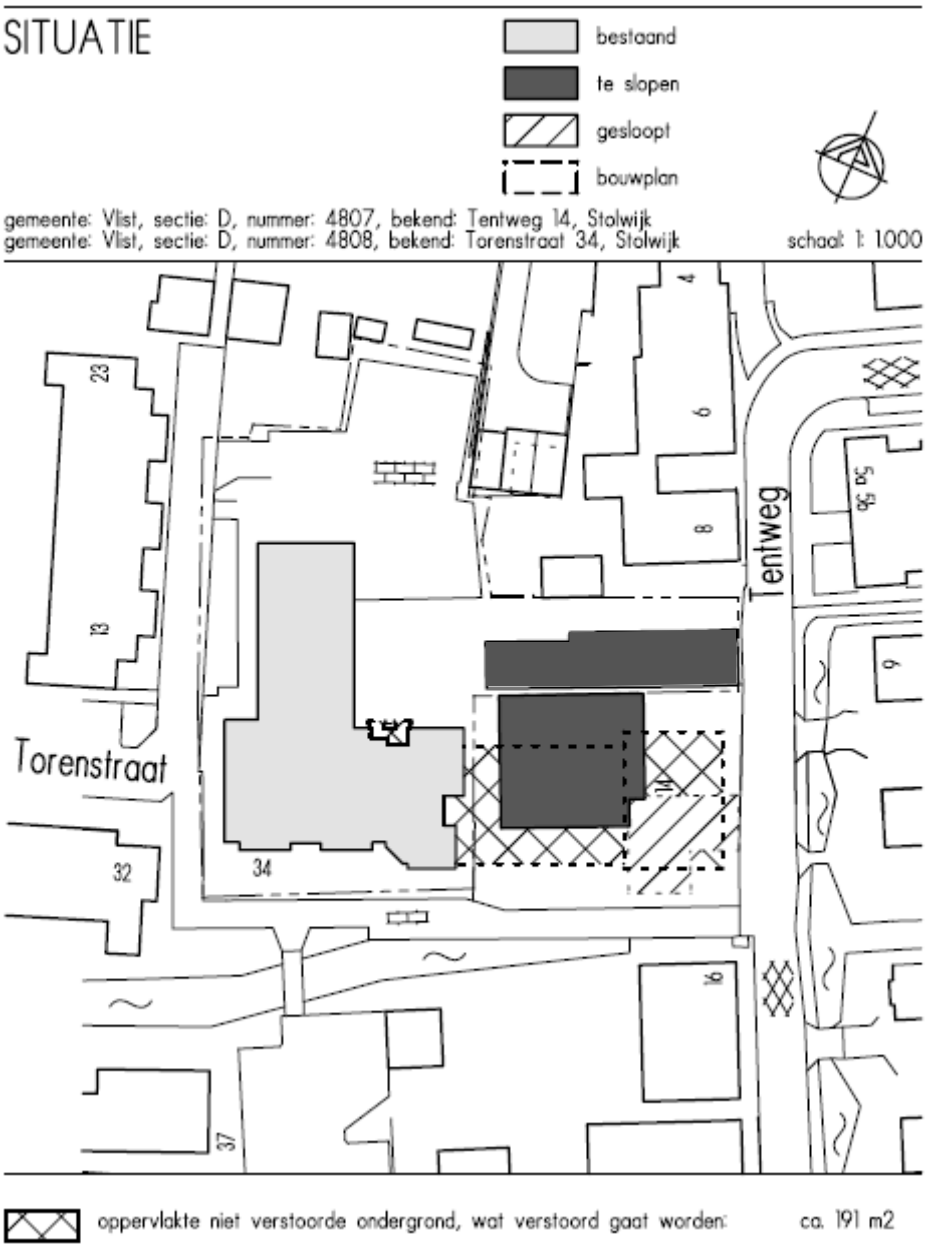
De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Stolwijk is voornemens om een nieuwe gemeenschapszaal te realiseren naast het bestaande kerkgebouw. De huidige bebouwing op nummer 12 en 14 zal hiertoe afgebroken worden.

Figuur 3: Gevel woning Tentweg 12

Figuur 4: Opslagruimte annex woning Tentweg 14

Figuur 5: Bouwplan

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op dinsdag 23 oktober 2012 heeft een gekwalificeerd medewerker van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens deze inventarisatie is tevens een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Op donderdag 25 oktober 2012 is een aanvullend onderzoek uitgevoerd waarbij de gebouwen met een ladder bouwtechnisch geïnspecteerd zijn. Tevens is op 25 oktober na een warme dag met droog weer van 18.00 – 19.30 uur een verkennende avondinventarisatie uitgevoerd met een batdetector (Pettersson D200). Op vrijdag 26 oktober heeft van 6.30 – 8.30 uur een verkennende ochtendinventarisatie plaatsgevonden met de batdetector. Daarbij werd specifiek gelet op mogelijke invliegbewegingen.
Er bevinden zich binnen het plangebied geen sloten. Er is daarom geen sloot- en/of visonderzoek uitgevoerd.

4.2 Flora

Voor de opslagruimte annex woning bevindt zich een klein gazon. Naast Engels raaigras groeien hier soorten als Paardenbloem, Kruipende boterbloem, Ridderzuring, Vergeet-mij-niet, Grote weegbree en Groot hoefblad. Aan de zuidkant groeien enkele druiven tegen het gebouw. In de noordwest hoek van het plangebied staan Hulst, Klimop en enkele zaailingen van de Gewone es.
Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Aangezien de inventarisatie heeft plaatsgevonden buiten het broedseizoen, zijn er tijdens het veldbezoek geen broedende vogels aangetroffen. De druiven aan de zuidkant en de struiken in de noordwest hoek van het plangebied kunnen in het broedseizoen broedgelegenheid bieden aan verschillende algemene vogelsoorten.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Het pannendak van de oude woning op nummer 12 biedt mogelijk broedgelegenheid aan Huismus. Er bevinden zich ruimtes tussen de dakpannen waardoor deze vogel onder de pannen kan komen.
De Gierzwaluw wordt niet verwacht binnen het plangebied, omdat het oude woonhuis voor deze soort te laag is. Daar de Gierzwaluw niet direct vanuit het nest kan opstijgen, laat hij zich eerst naar beneden vallen. Hiervoor is binnen het plangebied onvoldoende ruimte. Er zijn binnen het plangebied geen andere jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Figuur 6: Ruimte tussen de dakpannen waardoor huismussen onder de pannen kunnen komen.

4.3.2 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) incidenteel voorkomen binnen het plangebied.
Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.3 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen (streng) beschermde zoogdieren waargenomen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.4 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Er is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Vervolgens zijn de gebouwen met een ladder visueel geïnspecteerd op mogelijke geschiktheid voor vleermuizen. Tevens hebben een verkennende avond- en ochtendinventarisatie plaatsgevonden.

De opslagruimte annex woning op nummer 14 is ongeschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn geen geschikte holtes aangetroffen die kunnen dienen als rust- of verblijfplaats. De metalen daklijst sluit strak aan op de muren, er bevindt zich geen ruimte tussen de muur en de gevelbekleding en de ventilatiesleuven in de muren zijn met 7 mm te smal om vleermuizen toegang te bieden tot de spouw. Daar waar het gebouw tegen de oude

woning op nummer 12 is aangebouwd, bevindt zich een kier. Nadere inspectie van deze kier wees uit dat deze puin en spinnenwebben bevat. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen in de vorm van uitwerpselen, urineplekken of vetvlekken. Een vleermuisverblijf wordt hier daarom uitgesloten.
De oude woning op nummer 12 is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er bevinden zich ruimten tussen de dakpannen waardoor vleermuizen tussen de pannen en het dakbeschot kunnen komen (Figuur 6). In de houten betimmering op de gevel bevindt zich een kier die geschikt is als rust- en verblijfplaats (Figuur 7). Op de vensterbanken onder deze betimmering zijn enkele vleermuisuitwerpselen aangetroffen (Figuur 8). Dit duidt erop dat er zich hier een vleermuisverblijf bevindt. De oude woning is geschikt als zomer- of paarverblijf. Als winterverblijf is deze locatie ongeschikt, omdat de temperatuur hier in de winter te ver daalt. Daarnaast is op relevante tijdstippen geen vliegverkeer van vleermuizen, uit- of invliegend of zwermend nabij de woning, gedetecteerd. Het gebruik als winterverblijfplaats wordt om bovengenoemde redenen uitgesloten.

Figuur 7: Mogelijke invliegopening voor vleermuizen.

Figuur 8: Uitwerpselen op de vensterbank.

Binnen het plangebied bevinden zich geen geschikte bomen die dienst kunnen doen als kolonieboom voor boombewonende soorten. Ook bevinden zich binnen het plangebied geen doorgaande landschappelijke structuren die deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes. De sloot en beplanting aan de overzijde van de Tentweg kunnen mogelijk wel deel uitmaken van vliegroutes van vleermuizen. De waarde van het plangebied als foerageergebied is zeer beperkt. Tijdens de verkennende avondinventarisatie zijn slechts een overvliegende Laatvlieger en een foeragerende Gewone dwergvleermuis waargenomen in de omgeving van het plangebied, terwijl er op andere locaties die avond veel vleermuisactiviteit werd waargenomen. Tijdens de ochtendinventarisatie zijn geen vleermuizen waargenomen.

4.3.5 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Op basis van de bureaustudie, waarbij verspreidingskaarten zijn geraadpleegd, worden binnen het plangebied ook geen beschermde reptielen verwacht.

4.3.6 Overige soorten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen. Er zijn binnen het plangebied ook geen geschikte biotopen aangetroffen voor beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten. Deze worden hier daarom niet verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologische verbindingszones).

- Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van het nabij gelegen Natura2000-gebied. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.

- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.

- Indien struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Het pannendak van de oude woning op nummer 12 biedt mogelijk nestgelegenheid aan Huismus. Nesten van deze soort zijn jaarrond beschermd in het kader van de FF-wet. Het aantal broedende huismussen op deze locatie bepaalt Watersnip Advies gezien het biotoop op maximaal vijf paar. *In het kader van het bouwplan worden de broedmogelijkheden voor de huismus vergroot. Voor aanvang van de sloopwerkzaamheden zullen tien (tijdelijke) nestkasten worden opgehangen aan het kerkgebouw. In het nieuwe gebouw zullen permanente broedplaatsen voor de Huismus worden gerealiseerd. Tevens zal in het nieuwe gebouw broedgelegenheid voor de Gierzwaluw worden gerealiseerd.*

- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen rond het plangebied. De opslagruimte annex woning op nummer 14 is ongeschikt als rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De oude woning biedt wel geschikte rust- en verblijfplaatsen. Deze zijn echter alleen geschikt als zomer- of paarverblijf, niet als winterverblijfplaats. *Om de functionaliteit van het plangebied als zomer- en paarverblijf te garanderen, worden voor aanvang van de sloop van de oude woning tijdelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen gerealiseerd in het nabij gelegen kerkgebouw. Door enkele stootvoegen open te*

maken, worden 8 invliegopeningen gecreëerd, waardoor vleermuizen toegang krijgen tot de spouw. Dit gebeurt op de verschillende zijden van het kerkgebouw om de vleermuizen keuze te bieden. In het nieuwe gebouw zullen permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen gerealiseerd worden. Op deze wijze wordt schade aan de vleermuispopulatie voorkomen.

Er zijn geen geschikte bomen aangetroffen voor boombewonende soorten. Ook bevinden zich binnen het plangebied geen doorgaande landschappelijke structuren die deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes. De sloot en beplanting aan de overzijde van de Tentweg kunnen mogelijk wel deel uitmaken van vliegroutes van vleermuizen. De voorgenomen plannen hebben geen effect op deze mogelijke vliegroutes. De waarde van het plangebied als foerageergebied is zeer beperkt.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.

2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet,* oktober 2006

3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004

4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. *Vleermuisprotocol 2012*, 24 februari 2012.

5. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer,* 1998.

Geraadpleegde internetsites:

6. www.rijksoverheid.nl
7. www.ravon.nl
8. www.vleermuis.net
9. www.zuid-holland.nl
10. waarneming.nl

Watersnip Advies
Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

’s-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

